

8. april 2013./SST

Notat vedr.

Etablering af *Museum Nordsjælland* gennem en fusion af Holbo Herreds Kulturhistoriske Centre (Gribskov), Folkemuseet (Hillerød) og Hørsholm Egns Museum (Hørsholm).

Indledning

Nærværende notat er udarbejdet af bestyrelsesformænd for de tre museers bestyrelser og de tre kommuners kulturchefer. Notatet udspringer af det igangværende fælleskommunale museumssamarbejde og har baggrund i bestræbelserne på at sikre fortsat arkæologisk museumsvirksomhed forankret i Nordsjælland. I arbejdet med at sikre etablering af én arkæologisk driftsenhed blev behovet for seriøst at overveje en egentlig fusion mellem de tre museer stadig mere tydeligt.

Fusionsplanerne er blevet forelagt for de tre kommuners borgmestre, kulturudvalgsformænd og forvaltningsledelser på et møde d. 31. januar 2013. På mødet blev der givet politisk tilslutning til at gå videre med planerne.

Planerne har herefter været drøftet på flere møder mellem museumsledere, bestyrelsesformænd og kulturchefer.

Notatet er et arbejdsgrundlag og et arbejdsredskab og har som formål kortfattet:

- at beskrive grundlaget for en kommende fusion
- at fastlægge proces-, tidsplaner og processtyring
- at danne grundlag for beslutninger i museernes bestyrelser og museumsforeninger samt i de tre kommuners byråd
- at udgøre grundlag for en fælles skriftlig orientering for museernes medarbejdere
- at orientere museernes interessentkreds

Baggrund

På grundlag af den internationale evaluering af den danske arkæologiske virksomhed som Kulturarvsstyrelsen præsenterede i 2010, besluttede Kulturstyrelsen i 2012, at der inden udgangen af 2013, skal ske en centralisering af de landsdækkende arkæologiske opgaver med udgravninger og tilsyn med de fredede fortidsminder. Evalueringen konkluderede bl.a., at de fleste nuværende arkæologiske enheder er for små til at kunne varetage arkæologisk forskning på nationalt og internationalt niveau.

Museernes arkæologiske virke skal således med virkning fra januar 2014 samles på et færre antal enheder.

Pr.1.1. 2013 varetages arkæologien i Nordsjælland af tre kulturhistoriske museer, i henholdsvis Gribskov, Hillerød og Hørsholm Kommuner. De tre museer - Folkemuseet i Hillerød Kommune, Holbo Herreds Kulturhistoriske Centre i Gribskov Kommune og Hørsholm Egnsmuseum i Hørsholm Kommune – er alle selvejende- eller foreningsejede museer, som primært finansieres af offentlige tilskud i form af driftstilskud fra hjemkommunen samt et tilskud fra staten. Derudover opnår museerne differentierede tilskud fra kommunerne i deres respektive arkæologiske dækningsområde samt refusion af bygherrebetalte undersøgelser.

De 3 arkæologiske museer varetager arkæologien i 9 nordsjællandske kommuner- Allerød, Fredensborg, Furesø, Gribskov, Halsnæs, Helsingør, Hillerød, Hørsholm og Rudersdal – og har et samlet dækningsområde omfattende mere end 360.000 indbyggere.

Det var en forudsætning fra Kulturstyrelsen, at der indenfor hvert af de nye arkæologiske dækningsområder kun skal være ét ansvarligt arkæologisk museum og at dette skal være udpeget i løbet af 2013 med henblik på opstart 1. januar 2014.

På grundlag heraf og som en naturlig konsekvens af det allerede eksisterende samarbejde gik kulturcheferne i de tre kommuner samt museumschefer og bestyrelsesformænd for Holbo Herreds Kulturhistoriske Centre (Gribskov) Hørsholm Egnsmuseum og Folkemuseet i Hillerød i gang med at drøfte en mulig samling af arkæologien i én enhed.

Det var for alle af vital betydning at sikre, at der fortsat eksisterer en arkæologisk forankring i Nordsjælland.

I overensstemmelse her med og koordineret med det øvrige museumssamarbejde i Nordsjælland har museumschefer og bestyrelsesformænd samt kulturcheferne fra Gribskov, Hillerød og Hørsholm d. 20. september 2012 skrevet til Kulturstyrelsen og har udtrykt interesse for etablering af én juridisk og økonomisk arkæologisk enhed i Nordsjælland og har beskrevet grundlaget for etablering af en sådan enhed.

Kulturstyrelsens tilslutning til disse planer blev grundlag for et stadig mere forpligtende samarbejde mellem museumsledere, bestyrelsesformænd og de involverede kommuner – et samarbejde, som i begyndelsen af 2013 manifesterede sig som egentlige fusionsovervejelser jf. det i indledningen beskrevne.

I Kulturstyrelsens notat af 25. februar 2013 vedr. fremtidige arkæologiske ansvarsområder indgår dette Nordsjællandske arkæologiske samarbejde i det fremtidige arkæologiske Danmarkskort.

Ledelse af processen

Processen ledes af en **styregruppe** bestående af de tre museers bestyrelsesformænd og de tre kulturchefer.

De tre museers bestyrelsesformænd etablerer herudover en **”formandsgruppe”** alene bestående af bestyrelsesformændene.

Ad hoc vil der endvidere blive afholdt **”3x3 møder”** mellem museumsledere, bestyrelsesformænd og kulturchefer.

Grundlag

- Der udarbejdes snarest en *vision* samt *formål* med fusionen for Museum Nordsjælland, som skal tjene som ledetråd for fusionsprocessen. På grundlag heraf udarbejdes *mission* som tydeliggør det ny

museums rolle og opgaver.

- Museernes eksisterende driftsøkonomiske vilkår – herunder kommunale driftstilskud er udgangspunkt for fusionen, og de forskelle som pt. eksisterer i niveauerne accepteres som et vilkår og en forudsætning.
- Alle eksisterende udstillingssteder fastholdes som udgangspunkt som lokale udstillings- og formidlingssteder.
- Museum Nordsjælland er én organisatorisk enhed og en vifte af aktivitetscentre. Ledelse og medarbejdere er ansat i Museum Nordsjælland.
- Fusionen gennemføres i forhold til museernes medarbejdere efter vilkår svarende til bestemmelserne i lov om virksomhedsoverdragelse.
- Der skal sikres en særlig opmærksomhed på det forhold, at museerne i vid udstrækning understøttes af et lokalt forankret stort frivilligt engagement, som skal søges bevaret og videreudviklet indenfor nye organisatoriske rammer.
- Fusionsprocessen gennemføres i respekt for, at de tre museer alle er selvejende (foreningsejede) institutioner med egne bestyrelser, og ansvaret for gennemførelse af fusionsprocessen er derfor forankret i museumsregi men med kommunerne som aktivt bidragende og understøttende

Ressourcer

- Museernes bestyrelsesformænd udarbejder ansøgning til de tre kommuner om ekstraordinært driftstilskud i 2013 til medfinansiering af ekstraordinære omkostninger som er forbundet med fusionen.
- De tre kommuner har givet tilsagn om bistand til økonomisk og juridisk udredning i forhold til konkrete opgaver og de tre kulturchefer indgår i processen om sparringspartnere.

Fusionsprocessens faser

Processen i 2013 inddeles i 3 hovedfaser.

perioden 1.marts 2013 – 1. juni 2013

Perioden væsentligste fokuspunkter:

beslutning og indledende kortlægning

perioden 1.marts 2013 – 1. juni 2013

Perioden væsentligste fokuspunkter:

beslutning og indledende kortlægning

Fase I:

perioden 1. juni 2013 – 1. september 2013.

Perioden væsentligste fokuspunkter:

kortlægning og analyser

perioden 1. juni 2013 – 1. september 2013.

Perioden væsentligste fokuspunkter:

kortlægning og analyser

Fase II:

perioden 1. september 2013 – 1. januar 2014

Perioden væsentligste fokuspunkter:

Fortsatte analyser, beslutninger og implementering

perioden 1. september 2013 – 1. januar 2014

Perioden væsentligste fokuspunkter:

Fortsatte analyser, beslutninger og implementering

Fase III:

Museum Nordsjælland forventes etableret og driftsklar pr. 1. januar 2014, men mange harmoniseringsopgaver må forventes at række ind i 2014.

Interessentinvolvering fordelt på faser

Interessenter	Fase I	Fase II	Fase III
Bestyrelser	X	X	X
Politikere / forvaltninger	X	X	X
Museumsledere	X	X	X
Medarbejdere	(x)	X	X
Frivillige	(x)	(x)	X
Borgere	-	-	(x)
Kulturstyrelsen	-	-	-

Kortlægningsopgaver og beslutninger henført til faser

(oplistningen er i hovedtræk og ikke udtømmende. Oversigten opdateres løbende.)

Kortlægningsopgaver / Kategorier	Fase I	Fase II	Fase III	Ansvarlig	Status
Procesledelse	x			Styregruppe	I gang
Tids- og procesplan	x			Styregruppe	I gang
Vision	x			Museerne	Igangsættes snarest
Mission		(x)	x		
Økonomi	(x)	x			
"De 5 søjler"	-	x	x		

Organisation og ledelse	-	x	X		
Personale	-	X	-		
Harmoniseringer	(x)	X	X		
Frivillige					

I tilknytning til oversigten udarbejdes indenfor hvert hovedområde oversigter over de opgaver, som relaterer sig til området jf. eksemplet nedenfor:

Økonomiske forhold

(Eksempel – ikke udtømmende)

Område	Problemstilling	Ansvarlig	Tidsfrist
Bygninger	Ejerforhold, leje- / brugeraftaler		
	Drifts-/forbrugsudgifter og vedligehold		
Driftstilskud	Nøgletal og validering af økonomioplysninger		
Arkæologi	Overblik over basisudgifter		
	Driftstilskud fra øvrige kommuner og nøgletal		
	Prisfastsættelse af arkæologisk virksomhed		
Regnskabspraksis			

På tilsvarende vis udarbejdes oversigter over bla.:

- Juridiske forhold – herunder nye samarbejdsaftaler
- Personaleforhold
- Museumsfaglige harmoniseringsopgaver indenfor hver af ”de 5 søjler”
- Teknologi / IT
-

Bilag:

De tre museer i tal.

Nedenstående skemaer bygger på oplysninger, som museerne har afgivet til konsulentfirmaet Pluss i forbindelse med konsulentprocessen vedr. udredning af samarbejdsmulighederne mellem de nordsjællandske museer, samt oplysninger fra museernes årsrapporter og hjemmesider mv. Hvor intet andet er oplyst, er tallene fra 2011. Besøgstal baserer sig på beregnet gennemsnit for 2009, 2010 og 2011. Medarbejderressourcer er omregnet til fuldtidsårsværk.

Fakta om de tre museer¹

	Samlet indtægt/ heraf statstilskud, kr.	Besøgstal ²	Årsværk ³	Ejerstruktur	Ansvars-område
HHKC	9.396.531 1.571.400	22.988		7Selveje	Oldtid Nyere tid
Folkemuseet i Hillerød	7.267.414 777.113	24.158		12Foreningseje	Oldtid Nyere tid
Hørsholm Egnsmuseum	5.460.640 927.113	Ca. 6.000		8,1Selveje	Oldtid Nyere tid

Nøgletal for 2011, HHKC

Omsætning	Kr.
Samlet omsætning	9.396.531
Kommunale og statslige tilskud	Kr.

Kommunalt/kommunale tilskud (ekskl. bygningsdrift)	2.203.000
Kommunalt tilskud pr. borger (ekskl. bygningsdrift)	54
Amtstilskud	0
Statstilskud	1.571.400
Ikke-offentlige tilskud og andre indtægter	Kr.
Offentlige og private pulje- og fondsmidler	113.000
Indtægtsdækket virksomhed (entré, butik, café, arrangementer (foredrag, konferencer mv.)	132.420
Eventuelle betalinger for undersøgelser (kapitel 8)	1.965.484
Refusion fra kommune/r, div. beskæftigelsesordninger	600.474
Omkostninger	Kr.
Personale omkostninger (TOTAL)	5.808.761
Omkostninger til udstillinger, ekskl. løn	191.217
Omkostninger til anden formidlingsvirksomhed, ekskl. løn	49.907
Omkostninger til samlingsernes forvaltning	9.197
Omkostninger til bygningsdrift, ekskl. løn	1.709.337
Administrationsomkostninger (herunder PR/markedsføring), ekskl. løn	471.577
Øvrigt	Antal
Årsværk (fastansatte omregnet til fuldtid)	7
Besøgstal (Gennemsnit af 2009, 2010 og 2011)	22.988
Antal formidlingssteder	7
Eventuelle betalinger for undersøgelser (kapitel 8)	2.929.147
Refusion fra kommune/r, div. beskæftigelsesordninger	728.882
Omkostninger	Kr.
Personale omkostninger (TOTAL)	3.721.319
Omkostninger til udstillinger, ekskl. løn	311.958
Omkostninger til anden formidlingsvirksomhed, ekskl. løn	100.694
Omkostninger til samlingsernes forvaltning	52.784
Omkostninger til bygningsdrift, ekskl. løn	591.362
Administrationsomkostninger (herunder PR/markedsføring), ekskl. løn	113.121
Øvrigt	antal
Årsværk (fastansatte omregnet til fuldtid)	12
Besøgstal (Gennemsnit af 2009, 2010 og 2011)	24.158

Nøgletal for 2011, Folkemuseet i Hillerød

Omsætning	Kr.
Samlede indtægter	7.267.414
Kommunale og statslige tilskud	Kr.
Kommunalt/kommunale tilskud (ekskl. bygningsdrift)	1.579.848
Kommunalt tilskud pr. borger (ekskl. bygningsdrift)	33
Amtstilskud	337.704
Statstilskud	777.113
Ikke-offentlige tilskud og andre indtægter	Kr.
Offentlige og private pulje- og fondsmidler ⁴	413.586
Indtægtsdækket virksomhed (entré, butik, café, arrangementer (foredrag, konferencer mv.) ⁵	138.060
Eventuelle betalinger for undersøgelser (kapitel 8)	2.929.147
Refusion fra kommune/r, div. beskæftigelsesordninger	728.882
Omkostninger	Kr.
Personale omkostninger (TOTAL)	3.721.319
Omkostninger til udstillinger, ekskl. løn	311.958
Omkostninger til anden formidlingsvirksomhed, ekskl. løn	100.694
Omkostninger til samlingernes forvaltning	52.784
Omkostninger til bygningsdrift, ekskl. løn	591.362
Administrationsomkostninger (herunder PR/markedsføring), ekskl. løn	113.121
Øvrigt	anta
Årsværk (fastansatte omregnet til fuldtid)	12
Besøgstal (Gennemsnit af 2009, 2010 og 2011)	24.158
Antal udstillingssteder/formidlingssteder	4

Nøgletal for 2011, Hørsholm Egns Museum

Omsætning	Kr.
Samlede indtægter	5.460.640 Kr.
Kommunale og statslige tilskud	Kr.
Kommunalt/kommunale tilskud (ekskl. bygningsdrift) ⁶	2.231.228

Kommunalt tilskud pr. borger (ekskl. bygningsdrift)	91
Amtstilskud	277.977
Statstilskud	927.113
Ikke-offentlige tilskud og andre indtægter	Kr.
Offentlige og private pulje- og fondsmidler	61.000
Indtægtsdækket virksomhed (entré, butik, café, arrangementer (foredrag, konferencer mv.)	14.164
Eventuelle betalinger for undersøgelser (kapitel 8)	849.129
Refusion fra kommune/r, div. beskæftigelsesordninger	320.256
Omkostninger	Kr.
Personale omkostninger (TOTAL)	3.374.600
Omkostninger til udstillinger, ekskl. løn	15.000
Omkostninger til anden formidlingsvirksomhed, ekskl. løn	121.038
Omkostninger til samlingernes forvaltning	335.294
Omkostninger til bygningsdrift, ekskl. løn	836.108
Administrationsomkostninger (herunder PR/markedsføring), ekskl. løn	232.431
Øvrigt	Antal
Årsværk (fastansatte omregnet til fuldtid)	8,1
Besøgstal (Gennemsnit af 2009, 2010 og 2011)	6.000
Antal udstillingssteder/formidlingssteder	2

Hertil kommer, at kommunen afholder husleje samt drift og vedligehold på bygninger for 760 t. kr.

¹ Skemaet bygger på oplysninger, som museerne har givet Pluss, samt museernes årsrapporter og hjemmesider mv. Hvor intet andet er oplyst, er tallene fra 2011.

² Besøgstallet er et gennemsnit for 2009, 2010 og 2011.

³ Fastansatte omregnet til fuldtid

⁴ Heraf 279 t. kr., fra Nationalmuseet til driften af Æbeltoft Kloster, kanaliseret via kommunen.

⁵ Samlede entreindtægter var 56.434 kr. Kiosken hviler i sig selv, men markederne havde underskud på -52.418 kr. (Æbelholt Klostermarked havde dårligt vejr). (OBS: vi stræber efter at få et tal for de samlede indtægtsdækkede aktiviteter – ikke nettotallet.

